

RECENSIE

X TOT DE ZOVEELSTE (8+)
COMPAGNIE FRIEDA

★★★★☆ JEUGDTHEATER

19 FEBRUARI 2015 - KROKUSFESTIVAL, CC HASSELT, BELGIË - SPEELLIJST

EEN ROEREND MOOI LEVENSEINDE

Door **Tuur Devens** gepubliceerd 28 december 2015

Dat de mens sterft, is onvermijdelijk. Maar de manier waarop? Een mensenpopje loopt en stopt onder twee gespannen kabels. Twee bolle lampjes schuiven over de draden en over het mannetje. Dood. Was dat niet te vermijden? Omkomen in een brand: had voorzichtigheid de boel niet kunnen redden? Hangt het leven niet aan elkaar van keuzes? Welke keuze maak je op welke momenten?

Compagnie Frieda speelt met de mogelijkheden om keuzes te maken, om levensverhalen verschillende wendingen te geven. Het publiek kiest hoe het verhaal van twee personages op een avond zal verlopen. Het verhaal wordt verteld in gedrukte woorden, veel woorden, met veel bewegende beelden in karton en ander materiaal en heel veel weemoedige humor. Onvermijdelijk is het levenseinde, maar wel oh zo grappig speels en roerend mooi in beeld gebracht.

De plek waar een lijk gelegen heeft, wordt aangeduid met een X. Dat is het begin van een verhaal en het verdere verloop zal door toeval bepaald worden. Bij binnenkomst krijgt elke toeschouwer een bonnetje met een cijfer. Als dat nummer op een lichtbalk aanfloept, mag die persoon kiezen uit twee voorstellen en aanduiden welke richting het verhaal op gaat. Compagnie Frieda stelt het motto: kiezen is verliezen. Maar als je kiest ... ontstaat er een verhaal. Speelt het verhaal zich af op de avond van iemands verjaardag of is het kerstavond? Het publiekstoeval zal aangeven of een hoofdpersonage de lift zal nemen of de trap. En met welke gevolgen? Het publiek kan zelfs kiezen voor een tweede kans. Er zijn *X tot de zoveelste* mogelijkheden.

Het wordt in elk geval een verhaal over twee burens. Er is een oudere vrouw, we zien alleen haar houten benen en schoenen, en er is een lange oudere man. Van hem zien we ook alleen maar houten benen. Hij draagt sportschoenen en schuifelt iets vlotter dan de vrouw. Ontmoeten ze elkaar? Hoe dan wel? Hoe snel zal dat dan aflopen, hoe snel zal het einde zijn? Want sommige dingen, en zeker het einde des levens, zijn nu eenmaal onvermijdelijk. Zo lijkt de boodschap toch.

Compagnie Frieda (Antwerpen) is een groepje artiesten uit verschillende kunstdisciplines die met verwondering en ook met verontwaardiging de wereld om hen heen bekijken en dat samen op scène willen brengen. Dat kan met of zonder poppen zijn, voor kinderen, voor grote mensen, met of zonder live muziek, maar steeds met veel aandacht voor de vormgeving en de gecreëerde beelden. In Nederland zijn ze misschien bekend door *De Bomma's*, dat ze bij Feikes Huis in Amsterdam maakten. Noem hun producties objectentheater, figurentheater, beeldend theater. Ze doen aan kruisbestuivingen van woord, muziek en beeld op hun eigen manier; 'op zijn Frieda's', zouden ze in Vlaanderen zeggen.

Het podium ligt aan beide kanten vol kartonnen blokken, prulletjes en lampjes. Recht voor ons staat een keukenrek, dat de appartementen van de twee bewoners moet voorstellen. Later blijkt het een groot zorgcentrum te

ELDERS

Nog geen andere recensies

SPEELLIJST

De eerstvolgende drie speelbeurten van deze voorstelling:

[Volledige speellijst](#)

VERWANTE ARTIKELEN

- [De bomma's](#)
- [Koning van Katoren](#)
- [Perenbomen bloeien wit \(8+\)](#)
- [De spreuw \(8+\)](#)

TAGS

[8+](#), [Compagnie Frieda](#), [Feikes Huis](#), [Nikè Moens](#), [Vick Verachtert](#)

— Brandb
20

THÉ
DES BO
DU N
(PA)

— Brandb
20

20 MR

T/N

MI
VOORST
VA

Pe
Bro
Ka
Mit

BOM
DI
NOI

STADSSCH

zijn. Het is een af- en aanlopen van de twee in het zwart gehulde speelsters met koplampen. Vick Verachtert en Nikè Moens sleuren de tekstblokken het toneel op, laten ze lezen, leggen ze vooraan op het podium en worden door de keuze van het publiek soms gedwongen veranderingen aan te brengen. Dat zorgt voor leuke woordgrapjes en verrassingen in de wendingen en kronkels van het verhaal.

Er wordt geen woord gesproken. De twee zetten een metronoom op snel of langzaam, afhankelijk van het verhaalritme en de spanning. Ze stellen een wekker in, laten een lampje branden, knippen een blikje kapot, knippen een schemerlampje uit, zetten grammofoonplaatjes op of starten een cassettebandje met, in ons geval, een kerstliedje. Als leidmotief klinkt een vertraagde versie van een lied van de Vlaamse jaren zeventigzangeres Ann Christy over een deur die plots opengaat. 'Dat heet dan gelukkig zijn.'

Zal in ons verhaal een deur opengaan, en wat gebeurt er dan? Welke keuzes het publiek ook maakt, het is in alle gevallen spannend en grappig. Op het puntje van je stoel volg je het verhaal en vooral de manier waarop het verteld, gespeeld en verbeeld wordt, de volwassenen mogelijk nog meer dan de kinderen (8+). Het is verrassend, de ene keer ontroerend, de andere keer om te schateren, en steeds aandoenlijk. De trage schoonheid in het spel der objecten en poppen charmeren, de onderliggende tristesse in verhaal en verbeelding raakt. Compagnie Frieda toont met deze productie wederom wat ze kunnen. Elke verfijnd theaterliefhebber moet ze bezig zien. Dat is gewoon onvermijdelijk.

Foto: Sacha Jennis

Plaats een reactie

Uw e-mailadres zal *nooit* gepubliceerd of gedeeld worden. Verplichte velden zijn gemarkeerd met *

Reactie

Naam *

E-mail *

Website

Plaats Reactie

@Theaterkrant 2018

LET OP: op deze recensie rust auteursrecht. Voor geheel of gedeeltelijke overname, in welke vorm dan ook, is vooraf toestemming nodig van de uitgever.